

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

XVII. In multis peccasse Origenem fatendum est.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

tem esse Eusebii, priorem vero librum alterius cujuscumque, puta Didymi. Non magis enim A
mitum est diversa de Origenis doctrina sensisse & scripsisse Pamphilum & Eusebium quam
de Christi divinitate orthodoxam fuisse Pamphili opinionem, Arianam vero & hareticam
Eusebii. Facile quoque diluitur aliud argumentum Hieronymi, nihil proprii operis Pam-
philum condidisse asserentis: nec enim proprium eius opus Apologeticus ille dici potest,
quem alterius opera adjutus, Eusebii scilicet, elaboravit. Nunc vero arbitrentur aequi &
eruditi Lectores, meritorie Rufinum Hieronymus reprehenderit, propter inscriptum
Pamphili nomen priori huius Apologiae libro. Ceterum cum sex constaret libris hæc
Pamphili Apologia, cujus prior duntaxat à Rufino conversus ad nos pervenit, non est cur
miretur Baronius Gregorij Neocæsariensis encomiasticam orationem Origeni dictam, B
quam à Pamphilo Apologiae suæ insertam fuisse proditum est, in ea hodie non inveniri, B
cum quinque libris mutilatum hoc opus habeamus.

XVII. Quamvis autem multa vel ad refellendos Origenis adversarios, vel ad ipsum ex-
cufandum attulerimus, in multis tamen peccasse fatendum est. Ac periosque sane ipsius
errores supra iam ab aliis deprehensos agnovimus, vel nondum perceptos notavimus,
cum eius dogmata perpendere. Peccandi causa iudicium præcepit, & immoderata in-
genij lascivia & licentia, cui tam intemperanter morigerabatur, ut cogitata omnia, cruda
etiamnum & immatura profunderet. Accessit inepta quadam Scripturæ plerumque expli-
canda ratio, vocum singularum notionibus eruendis & expendendis odiose ac putide stu-
borans. Adde nimium profanarum doctrinarum, ac Platonicæ præsertim philosophiæ, C
quam Tertullianus *hæreticorum etiam condimentarium esse factum* ait, studium, ad cujus nor-
mam Theologica dogmata cum exigeret, absurdis opinionibus ipse primum imbutus,
mox Ecclesiam conturbavit. Platoni quidem disciplinam affectati sunt vetusti Patres
quamplurimi, partim vetustiores Origene, partim eodem recentiores, quicumque præ-
sertim Nicænum Concilium antecesserunt: at ea solum ab illo mutuati sunt, quæ decretis
Ecclesiæ consentiebant; Origenes vero totam Academiam visus est in Ecclesiam transfu-
lisse: licet fateatur alicubi *Philosophiam neque in omnibus Legi Lei contrariam esse, neque in om-
nibus consonam*. Inde tanta errorum seges bonæ frugis succrevit. Ex his satis liquet quam
inanes sint Rufini conatus, cum quidquid falsum apud Origenem occurrit, pro spurio &
ab Hæreticis intruso haberi iubet; nam multa quidem Origeni afficta fuisse verum est, sed D
plura tamen, eaque noxia & damnosa ab illo profecta esse candidum virum fateri decet.

XVIII. Nunc querendum superest quo numero habendi sint libri Origenis, ipseque
adeo Origenes: utrum hic inter Hæreticos, illi inter damnatos ac reprobos scripserunt
ponendi sint. Quod erit capitis huius velut corollarium. Disputemus primum de libris.
In varios Origenem impegnisse errores satis à nobis confessum est. At quamvis eos
ipsum aliunde assutos dateremus, quod multi affirmant, planeque iis immunem Ori-
genem agnosceremus, valeret id quidem ad excusationem Auctoris; non ad purgatio-
nem librorum. Cum certum sit igitur falsis eos & impiis scaterere sententiis, & iam inde à
vetustis temporibus malo fermento fuisse infectos, quæritur penitusne repudiari eos ju-
beat Ecclesia, & abiici, quemadmodum Hæreticorum libri solent, an ipsorum usum eadem E
vel probeat vel certe permittat.

Auctor est Pamphilus in Apologia, Hæreticorum loco sua ætate à multis habitos, qui-
cumque libris Origenis uterentur, nec eam quidem concessam ipsis fuisse veniam, *quæ in-
partiri solet (verbi gratia) his qui Græcorum secularium libros, vel nonnumquam etiam Hæreticorum
percontantur atque cognoscendi studio decurrunt*. Pamphili circiter temporibus florebat Pachomius
Abbas, vitæ sanctitate illustris, quem iam morti proximum, Monachos suos ab earum
lucubrationum lectione gravissimis verbis prohibuisse narrat, qui vitam eius literis
consignavit: sed fidem narrationi detrahit perspectum scriptoris adversus Origenis
odium. Multum deinde à Theophilo & Epiphano laboratum est, omnium de manibus ij
libri ut excuterentur: proditum quippe est à Socrate & Sozomeno solas Origenis lucubra- F
tiones trimitatum esse Theophilum, earum licet auctoritate adversus Arianos iam ante
Athanasium pugnavisset; Alexandria concilium constasse, in eoque illæ ut repudiarentur
perfecisse; easdem in Cypria Synodo suavis ipsius Epiphanium damnasse, & ne quis iis
legendis operam daret sanxisse, decretum Constantinopolim misisse, idemque ut faceret,
Chrysostrum valde fuisse hortatum; eodem ipsum contendisse, Episcopos in suam sen-
tentiam pellicere voluisse, & Origeniana denique scripta in Apostolorum templo publica
denuntiatione reprobare parantem Sarapionis monitu absteritum fuisse. A Faustino quo-
que veritatem eorum usum testificatur Hieronymus Epistol. 76. ad Tranquill. Nec Baro-
nio assentior, contra Sulpitij Severi, Socratis, & Sozomeni auctoritatem falsum esse asse-
renti, Epiphanium inter, Theophilum, & Chrysostrum de libris Origenis prohibendis
hac

Tertull. lib.
de anima
cap. 27.

Hom. 14. in
Gen.

Socrat. lib.
6. c. 9. 12.
Sozom. lib.
8. cap. 14.

Bar. Ann.
403. c. 15.